MARIA MARINESCU-HIMU, *Metodica predării limbii latine*, Bucureşti, Editura didactică şi pedagogică, 1964, 169 p. (litogr.).

O carte redactată cu o claritate remarcabilă, întocmită după un plan bine conceput. Începe determinînd scopul studierii limbii latine în clasele ciclului mediu în şcolile de cultură generală. Studiul limbii şi literaturii latine, predat de cadre cu temeinice cunoştinţe de specialitate, oferă posibilităţi prin care se pot conduce elevii spre a cunoaşte bazele concepţiei materialiste despre lume. Elevii vor fi puşi « în situaţia de a discerne caracterele esenţiale ale societăţii în diferite etape de dezvoltare, născîndu-se în sufletele lor convingeri care au drept consecinţă atitudini active şi entuziaste » (pag. 4). Deci profesorul de limbă latină din şcoala de cultură generală trebuie să aibă mereu în minte faptul că-i sînt încredinţaţi copii pe care să-i predea societăţii înarmaţi cu o sănătoasă concepţie despre lume şi viaţă, cu o concepţie ştiinţifică.

Cele patru veacuri de învăţămînt al limbii latine în ţara noastră au reuşit să formeze o tradiţie, tradiţie întărită prin constatarea că numai prin acest studiu se poate ajunge la aprofundarea cunoştinţelor de limbă maternă şi la lărgirea orizontului cultural al tinerelor vlăstare.

Subliniind valoarea educativă a studiului limbii latine, prof. M. Marinescu-Himu stăruie asupra noului procedeu ce trebuie însuşit în predare: « limba latină îşi va îndeplini sarcina de a forma omul nou, dacă vom înceta definitiv de a vedea într-o odă din Horaţiu sau un cîntec din Catul, într-o satiră din Iuvenal sau o pagină din Tacit, doar un text în care căutăm cu lăcomie o construcţie gramaticală rară sau un pasaj sensibil de interpretări controversate. Munca ni se va irosi zadarnic » (pag. 23).

În capitolele următoare autoarea face un amănunţit istoric al învăţămîntului limbii latine, în antichitate, în evul mediu, în timpul Renaşterii şi, separat, istoricul învăţămîntului limbii latine în ţara noastră. Această trecere în revistă o găsesc cu totul instructivă celor care o vor folosi. Stadiile evoluţiei, începînd de la Quintilian, deci de la primul profesor oficial, primul profesor plătit de stat ca să îndrume o muncă educativă, şi ajungînd pînă în zilele noastre, vor preciza în mintea tînărului cititor marele rol educativ, de-a lungul veacurilor, al limbii şi literaturii latine, acest însemnat vehicul al unei străvechi civilizaţii.

În partea principală a lucrării se discută programele şi manualele şcolare. Ca act « oficial şi obligatoriu » (pag. 56), emis de Ministerul Învăţămîntului, programa şcolară fixează cuantumul de cunoştinţe pentru fiecare obiect din planul de învăţămînt, pe clase. Conţinutul ştiinţific al programelor din şcoala noastră de cultură generală se reflectă în manuale, întrucît autorii le elaborează tocmai pe baza acestor programe.

După ce se dezbate în amănunt tehnica unei reuşite traduceri din latineşte în româneşte, se precizează procedeele de predare a gramaticii, a vocabularului şi a lecţiilor de lectură din autorii latini. Tot ce este în legătură cu o bună şi izbutită predare este în atenţia autoarei care subliniază totdeauna aplicaţia practică a regulilor enunţate. Schema de la pag. 83 este ilustrativă în această privinţă. Se recomandă a se începe cu încadrarea autorului în epoca în care a trăit şi a scris, descrierea pe scurt a evenimentelor de seamă, în legătură cu fragmentul de predat. Pînă şi cele mai mici detalii ca întocmirea îngrijită şi bine gîndită a schemei sinoptice sînt redate cu grija cuvenită. La lecţiile de literatură, cînd fragmentul cuprinde versuri, se recomandă încheierea lecţiei cu lectura de către profesor a unei izbutite traduceri. Mijloacele artistice folosite au o importanţă deosebită pentru a deştepta interes în mintea tineretului.

Diferitele tipuri de lecţie (lecţie de comunicare de noi cunoştinţe, lecţie de verificare, de recapitulare, lecţie mixtă), cu planurile lor, sînt tratate judicios şi explicit pentru a putea fi puse în aplicare şi folosite în clasă de oricare profesor.

Volumul se încheie cu planificarea anuală, schiţată la fiecare clasă pe trimestre

https://biblioteca-digitala.ro

În citatele latinești s-au strecurat unele greșeli: *vetum aetas* (p. 133); *facte* pentru *facta* (p. 131); *ominis* pentru *omnia* (p. 129); *Troianos opes* pentru *Troianas opes* (p. 95).

Metodica predării limbii latine în școala de cultură generală este o carte utilă, o carte a cărei lipsă o simțeam, de aceea o recomand cu toată căldura și convingerea.

D. Crăciun

Journal of Classical Studies, vol. XII, 1964, Kyoto, The Classical Society of Japan, 200 p., 8°.

Un clișeu frecvent al stilului publicistic asociază epitetul «îndepărtată» de numele Japoniei. Volumul primit de redacția revistei noastre reprezintă o strălucită dezmințire a acestei asociații de cuvinte. Savanții japonezi grupați în jurul Societății clasice și al Centrului de studii elenice al Universității din Kyoto nu s-au apropiat de clasicismul european cu curiozitatea diletantului pentru o civilizație «exotică», ci, învingînd dificile bariere lingvistice, cu seriozitatea omului de știință hotărît să aducă o contribuție originală la cunoașterea și explicarea fenomenului cercetat. Reușita este incontestabilă: pe cititorul care parcurge revista nu-l impresionează numai numărul mare al colaboratorilor (27, incluzînd autorii de recenzii), mărturie a vitalității studiilor clasice în Japonia, ci și varietatea subiectelor tratate (filozofie, istoria religiilor, istorie literară, supraviețuirea antichității etc., la care se adaugă și domeniile numeroaselor recenzii), precum și, desigur, ținuta științifică a contribuțiilor: din nefericire, cititorul european este redus la mult prea sumarele rezumate englezești ale articolelor (dintre care trebuie să regretăm că lipsește raportul lui M. Kubo despre Centrul de studii elenice; lectura acestuia ne-ar fi permis o mai bună cunoaștere a activității clasiciștilor niponi).

Dăm mai jos, în conformitate cu uzajul înrădăcinat pentru prezentările de publicații periodice, sumarul volumului:

Y. Hiraishi, *Teoria ideilor la Philon* (p. 1)
Y. Hirokawa, *Eros în Theogonia lui Hesiod, v. 120 sqq. și 201 sqq.* (p. 13)
Y. Shinmura, *Observații asupra marii rhetre a Spartei* (p. 27)
T. Imamichi, *Idee și concept general la Platon* (p. 40)
K. Kusayama, *Mișcarea dezordonată în* Timaeus (p. 56)
N. Hujii, *Un aspect al lui Martial — tema banilor* (p. 74)
M. Kaneiwa, *Istoriografia medievală și cultura clasică* (p. 87)
N. Fujisawa, *Eleatica (Parm., fr. 3, și Arist.*, Phys. *Z. 9, 239 b 5—9)* (p. 99)
M. Kubo, *Raport asupra Centrului de studii elenice* (p. 110)
Ch. Matsudaira, *Raport asupra celei de a IV-a adunări generale a F.I.E.C.* (p. 114).

Urmează o bogată rubrică de recenzii (p. 117—174), rezumatele englezești ale articolelor (p. 175—182), sumarele principalelor reviste de specialitate (183—190), indici etc.

I. Fischer

https://biblioteca-digitala.ro